VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Reikšmingų VDAI nagrinėtų atvejų aptarimas, formuojama praktika

Priežiūros skyriaus patarėja
Domantė Liutkuvienė

Dažniausios skundų sritys

Keturios temos, kuriose dažniausiai tikrinamas teisėtumas, proporcingumas ir praktinis įgyvendinimas

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Duomenų rinkimas ir atskleidimas

Ar prašoma tik būtinų duomenų? Ar yra teisėtas perdavimo pagrindas? Ar informacija nepasiekia jos gauti neturinčių asmenų?

Vaizdo stebėjimas

Ginčijami stebėjimo tikslai, kamerų matymo laukas, garso įrašymas, darbuotojų stebėjimas ir įrašų saugojimo trukmė.

Tiesioginė rinkodara

Vertinama, kodėl siunčiami pasiūlymai, kuo grindžiamas kontaktų naudojimas ir ar veiksmingai įgyvendinamas atsisakymas.

Teisė susipažinti

Skundžiamasi dėl neatsakytų prašymų, nepateiktų duomenų kopijų, neaiškių atsisakymo motyvų ir terminų.

Biržų ligoninė ir stebėjimo ribos

2026-02-13 sprendimas Nr. 3R-252

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

6 000 Eur bauda

Kontekstas

Ligoninė vaizdo stebėjimą ir garso įrašymą aiškino asmenų bei turto saugumu, dalyje patalpų – darbo organizavimu.

VDAI vertinimas

Bendrojo naudojimo zonų stebėjimas saugumo tikslu pripažintas teisėtu.

Ribos

Operacinės, pacientų apžiūros kabineto ir Geriatrijos dienos stacionaro stebėjimas neatitiko reikalavimų.

Papildomi trūkumai

Nepakankamai pagrįstas garso įrašymas, nustatytos saugojimo trukmės ir bendradarbiavimo su VDAI problemos.

Reikšmė praktikai

Vienas bendras saugumo tikslas nepagrindžia visų kamerų, visų patalpų ir visų įrašymo funkcijų.

Vaizdo stebėjimo vertinimas VDAI praktikoje

Vertinama ne tik deklaruota paskirtis, bet ir faktinė sistemos konfigūracija

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Tikslas ir vieta	Kiekvienai zonai reikia konkretaus poreikio, būtino matymo lauko ir alternatyvių priemonių įvertinimo.
Privatumo lūkesčiai	Paciento apžiūra ir nuolatinė darbuotojo darbo vieta reikalauja ypač atidaus proporcingumo vertinimo. Sveikatos informacija turi papildomą apsaugą.
Garsas	Mikrofono naudojimas yra papildomas duomenų tvarkymas. Būtinumą reikia pagrįsti atskirai ir išjungti nereikalingas funkcijas.
Saugojimas	Terminas siejamas su tikslu. EDAV gairėse ilgiau nei 72 val. saugomiems įrašams reikalaujama daugiau būtinumo argumentų. Tai nėra visuotinis 3 parų limitas.

„InMedica“ – prieigų saugumas ir realios priemonės

2026-06-19 sprendimas Nr. 3R-1143

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

450 000 Eur bauda

Du sujungti tyrimai

- Neteisėta prieiga prie „Kardiolitos“ pacientų informacinės sistemos.
- „InMedica“ patirta šifravimo ir išpirkos reikalaujanti ataka.

Nustatyti trūkumai

Nepakankama prieigų kontrolė ir autentifikavimas; atitinkamoms išorinėms prieigoms netaikytas kelių veiksnių autentifikavimas; viename tyrime – silpni slaptažodžių reikalavimai.

Pažeisti reikalavimai

BDAR 24 straipsnio 1 dalis; 32 straipsnio 1 dalies b punktas; 5 straipsnio 1 dalies f punkte įtvirtintas konfidencialumo principas.

Reikšmė praktikai

Rizikos vertinimas turi apimti faktines prieigas prie jautrių duomenų. Svarbu patikrinti, ar numatytos apsaugos priemonės iš tiesų įdiegtos ir veikia.

Registrų incidento mastas

2026-10-15 sprendimas Nr. 3R-1815

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Prieigos kelias

Kompromituotos dvi Migracijos departamento darbuotojų el. pašto paskyros tapo prieigos prie Registrų centro valdomų Nekilnojamojo turto ir Juridinių asmenų registrų grandinės dalimi.

678 976

NTR išrašai

538 226

asmenys

Kodėl reikšminga

Vienas incidentas apėmė kelių institucijų valdomas prieigas ir parodė, kaip silpna grandinės dalis gali paveikti didelį duomenų kiekį.

Vertinimo kryptis

Kiekvieno dalyvio pareigos, prieigų apsauga, veiklos stebėsena ir reagavimas į pažeidimą vertinami atskirai.

Išrašų skaičius ir asmenų skaičius yra skirtingi rodikliai.

Institucijų pareigos ir VDAI sprendimo rezultatas

Atskira atsakomybė už kiekvieno subjekto valdomą apsaugos dalį

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Informatikos ir ryšių departamentas

Nustatyti el. pašto prieigos kontrolės trūkumai, įskaitant kelių veiksnių autentifikavimą.

Registrų centras

Vertinti registrų prieigos kontrolės ir stebėsenos trūkumai, taip pat pavėluotas pranešimas VDAI ir paveiktų asmenų informavimas.

Migracijos departamentas

Prašant prieigos nenurodyti konkretūs išoriniai IP adresai. Neišnaudota riziką mažinanti priemonė, tačiau tai savaime nesukūrė neteisėtos prieigos.

Rezultatas

Migracijos departamentui skirtas papeikimas. Registrų centro ir IRD atžvilgiu pradėtos administracinių baudų skyrimo procedūros.

Formuojama praktika

Kelių subjektų dalyvavimas nepanaikina kiekvieno atsakomybės. Pranešimas VDAI ir informavimas žmonėms yra atskiros pareigos.

Aptartų sprendimų reikšmė praktikai

Nuo teisėto tikslo iki realiai veikiančių priemonių ir dokumentuoto sprendimo

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Biržų ligoninė

Teisėtas tikslas turi pagrįsti konkrečią stebėjimo vietą, apimtį, garso naudojimą ir saugojimo terminą.

„InMedica“

Saugumo reikalavimų laikymąsi turi patvirtinti realiai veikiančios, tvarkomų duomenų riziką atitinkančios priemonės.

Registrų tyrimas

Kiekvienas dalyvis turi žinoti savo pareigas ir valdomas prieigas. Prevencija ir reagavimas vertinami savarankiškai.

BENDRA KRYPTIS

VDAI vertina faktines aplinkybes ir sprendimų pagrindimą. Formalios tvarkos nepakanka, jei praktikoje jos nesilaikoma.

TAIKYMAS ORGANIZACIJOJE

Palyginti veiklą su bylos aplinkybėmis, patikrinti priemones ir užfiksuoti pasirinkimų motyvus.

Kur rasti daugiau informacijos ir praktinės medžiagos

Naudokite sprendimus, gaires ir praktinius įrankius procesams pasitikrinti

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Sprendimai ir apibendrinimai

VDAI svetainės skiltys:

- „Sprendimai“
- „Patikrinimų rezultatų apibendrinimai“
- „Teismų sprendimai“

Jose galima sekti nustatomus trūkumus ir praktikos raidą.

Gairės ir rekomendacijos

VDAI metodinė medžiaga apie duomenų saugumą, teisių įgyvendinimą ir duomenų teikimą.

2026 m. rekomendacija „Kaip vertinti asmens duomenų saugumo pažeidimo pavojų“.

„SolPriPa 3“ medžiaga

Praktiniai infografikai:

- Minimalus dokumentacijos rinkinys
- Asmens duomenų saugumo pažeidimas: 72 valandų taisyklė
- Duomenų subjektų teisių įgyvendinimo procesas

https://vdai.lrv.lt/lt/